

Steve Lichtag na Envirofilme 2008 s celosvetovou premiérou filmu

Tak ako k mesiacu majú už niekoľko rokov neodmysliteľne patriť Envirofilm, tak k tomuto festivalu patria ľudia, filmári, porotcovia, osobnosti, bez ktorých si festivalové dianie pomaly už nevieme ani predstaviť. Režisér a producent Steve Lichtag je nesporne jedným z nich.

Envirofilmu sa zúčastňuje od roku 2000, kedy tu uviedol dnes už legendárny dokumentárny film *Carcharias – Veľký biely* (ako prvý na svete nafilmoval veľkého bieleho žraloka, zabijaka, bez ochrannej kliečky). Päťkrát bol členom medzinárodnej festivalovej poroty a dvakrát na festivale súťažil, v roku 2004 s filmom *Tanec modrých anjelov* a vlní s *Prapodivným príbehom*. V tomto roku Steve Lichtag prichádza na festival opäť ako autor a opäť prináša so sebou nové zážitky a nové príbehy. A, samozrejme, svoj nový film *Zajatci bieleho boha*. Tento film je na Envirofilme druhou celosvetovou premiérou Steve Lichtaga, prvou bol *Tanec modrých anjelov* v roku 2004.

„Niežby som smeroval svoje filmy na premiéru v Banskej Bystrici, to nie, ale tak už to proste vychádza,“ hovorí Steve. „Viem, že aj tak budem film po premiére upravovať, to je normálne. Tlak z blížaceho sa termínu je asi nutné zlo, pomáha mi však väčšinou k tomu, že film dokončím. Musím povedať, že Envirofilm pokladám za jeden z najlepších európskych festivalov, je to prestížny, medzinárodne veľmi uznávaný festival a premiérovať film v rámci tohto festivalu je veľká radosť a pocta. Z tohto dôvodu je pre mňa tiež samozrejme, že o takomto májovom čase sa už niekoľko rokov po sebe nachádzam v Banskej Bystrici. Proste Banská Bystrica je pre mňa každý rok jasná.“

Vo filme *Zajatci bieleho boha* nás Steve Lichtag zavedie medzi ľudí národa Akha, ktorí žijú v kúte Zeme, zvanom „zlatý trojuholník“ (Thajsko, Laos). Ako ich objavil?

„Ale tých ľudí som vôbec neobjavil ja! Je to veľmi zaujímavý príbeh mladého českého študenta antropológie, ktorý zažil v Thajsku a Laose. Všetky materiály nakrútil on. Ja ani sekundu... Tomáš Ryška, autor námetu a kameraman, je ten Tomáš, príbeh ktorého sa odohráva vo filme *Zajatci bieleho boha*. Je hlavnou postavou filmu a je to jeho osobný príbeh a pritom príbeh týkajúci sa nás všetkých.“

Steve Lichtag hovorí, že pri nakrúcaní tohto filmu strávil s kamerou „nula“ hodín. O to viac si ich však odsedel v strižni. „Tie hodiny sa nedajú ani spočítať a ani ich nepočítam. Táto téma ma natoľko pohltila, že sa

jej neviem zbaviť, aj keby som chcel. A sú tam momenty, na ktoré by som naozaj rád zabudol. Žiaľ, nedá sa, tak to v živote chodí. Ľudia národa Akha, to je veľká a dlhá téma. Vo svojej podstate sú to ľudia, ktorí žijú, lepšie povedané, donedávna žili vo výšinách v horách bez toho, aby sa ich civilizácia nejakým dotýkala. Bohužiaľ, len do doby, keď misionári a vládne programy začali zásadne narúšať ich život. Hlavne o tom je môj nový film.“

Čo všetko stihol Steve Lichtag pochodiť, urobiť, nakrú-

tiť, napraviť či pokaziť za rok od minulého Envirofilmu?

„O tom „pokazení“ by som mohol dlho rozprávať, bolo by toho aj na knihu! No aby som len nenariekal, tak sa mi podarilo už skoro dokrútiť môj nový film o lovcoch vorvaňov v Indonézii. To považujem za celkom veľký úspech, aj keď sa tam musíme ešte raz vrátiť a nakrútiť jednu veľmi dôležitú sekvenciu. Bolo to úžasné a veľmi sa tam teším,“ hovorí a dodáva, že na tohtoročnom festivale by bol radšej v porote ako v súťaži. „V porote je vždy príjemne, zvlášť u vás, na Envirofilme. Veľmi príjemní ľudia, nezaujati porotcovia...“

Anna Gudžová

Súťažný film Envirofilmu 2008

Zajatci bieleho boha (Česká republika), réžia: Steve Lichtag, kamera: Tomáš Ryška, Matěj Cibulka

Domorodý horský národ Akha žijúci na území zlatého trojuholníka sa absurdne stáva obeťou rozvojových programov západných civilizácií. Český študent Tomáš sa opakovane do týchto oblastí vracia, aby kmeňu Akha pomohol. Postupom času sa s dedičkami natoľko zblíži, že ho medzi seba prijímajú. Čím viac do problematiky medzinárodnej pomoci preniká, tým viac sa stáva pre niektoré západné organizácie Thajska a Laosu nežiaducim. Za dramatických okolností je donútený túto oblasť opustiť a prináša tak otrasné svedectvá o humanitárnej katastrofe, ktorá tento národ likviduje.

